

chmarking. Det gælder eksempelvis i energisektoren, hvor Energitilsynet i dag gennemfører benchmarking af sektorens virksomheder. Gennem de senere år er der ligeledes gennemført benchmarking af en række andre former for offentlig virksomhed. Internationalt foretages der i dag benchmarking af vandsektoren i blandt andet Holland, Storbritannien, Norge, Sverige og Finland.

2.3.1. *Gældende ret*

Der er i dag ikke krav om benchmarking af vandsektoren i Danmark. En række vand- og spildevandsforsyningsvirksomheder og vandselskaber har imidlertid siden 2001 på frivillig basis deltaget i benchmarking i regi af brancheforeningen DANVA (Dansk Vand- og Spildevandsforening), hvor vand- og spildevandsforsyningsvirksomheder og vandselskaber systematisk er blevet sammenlignet på en række parametre.

2.3.2. *Den foreslåede ordning*

Det foreslås at indføre krav om benchmarking i vandsektoren. Hermed opnås, at eksempelvis vandselskabernes miljøforhold, omkostninger, priser, organisation, kvalitet og service kan måles og sammenlignes på en ensartet måde.

Benchmarking i vandsektoren tjener to formål. Benchmarking kan anvendes til at måle vandselskabernes økonomiske effektivitet samt miljø- og energi-effektivitet. Samtidig kan benchmarking anvendes af vandselskaberne som et ledelsesredskab med henblik på at forbedre vandselskabernes arbejdsprocedurer, metoder og processer.

Den resultatorienterede benchmarking udgør det nødvendige grundlag for Forsyningssekretariatets justering af prisloftet for vandselskaberne og kan samtidig anvendes til at synliggøre udviklingen i vandsektorens kvalitet og effektivitet.

Benchmarking til brug for måling af vandselskabernes økonomiske samt miljø- og energimæssige effektivitet gælder for vandselskaberne omfattet af § 2, stk. 1. Forsyningssekretariatet er ansvarlig for den resultatorienterede benchmarking af vandselskaberne.

Det foreslås, at vandselskaberne herudover skal foretage procesorienteret benchmarking. Resultatet heraf indberettes ikke til Forsyningssekretariatet. Miljøministeren bemyndiges til at fastsætte nærmere regler herom, herunder om, at resultaterne skal offentliggøres til branchens og det enkelte vandselskabs brug. Valg af metode og udbyder med henblik på udarbejdelse af procesorienteret benchmarking foretages af det enkelte vandselskab. Vandselskabets valg af udbyder skal ske i overensstemmelse med den øvrige

lovgivning. Den procesorienterede benchmarkings primære anvendelse er som et ledelsesredskab, der kan anvendes til at kortlægge arbejdsprocesser med et effektiviseringspotentialt samt sikre, at effektiviseringen ikke sker på bekostning af miljøet og kvaliteten.

Formålet med den procesorienterede benchmarking er at sikre, at ledelsen af vandselskabet løbende har fokus på vandselskabets processer og effektivisering samt rationalisering af disse således, at ledelsen ikke alene anvender den resultatorienterede benchmarking, hvis fokus primært er økonomisk, som ledelsesredskab. Ved at indføre en obligatorisk procesorienteret benchmarking sikres det, at vandselskaberne søger at dele viden og erfaringer om en effektiv tilrettelæggelse af arbejdsprocedurer, metoder og processer. Herved tilstræbes det, at vandselskabet også lægger vægt på miljømæssig forsvarlig effektivitet.

Indførelse af obligatorisk benchmarking er således en forudsætning for, at vandsektoren kan gennemgå den ønskede effektiviseringsproces.

2.4. Prisloft

2.4.1. *Gældende ret*

I dag er den økonomiske regulering af aktiviteter forbundet med såvel vandforsyning som spildevandsforsyning baseret på »hvile i sig selv«-princippet. Princippet indebærer, at indtægter og udgifter ved aktiviteter forbundet med vand- eller spildevandsforsyning skal balancere over en årrække. Der er ikke ved lov, i retspraksis eller ved administrativ praksis sat en fast grænse for længden af denne årrække. Men de kommunale vand- eller spildevandsforsyningsvirksomheder har været drevet med samlet overskud i perioder på 3-5 år, uden at de kommunale tilsynsmyndigheder har fundet det i strid med »hvile i sig selv«-princippet.

»Hvile i sig selv«-princippet indebærer, at der ikke kan anvendes midler til aktiviteter, som ligger uden for vand- eller spildevandsforsyningsvirksomhedernes og vandselskabernes ansvarsområde. En vand- eller spildevandsforsyningsvirksomheds midler kan således ikke anvendes til at finansiere almindelige skattefinansierede aktiviteter, ligesom det ikke er muligt at finansiere aktiviteter forbundet med vandforsyning via midler opkrævet for aktiviteter forbundet med spildevandsforsyning eller omvendt. Dette gælder uanset, om vand- og spildevandsforsyningsaktiviteterne organisatorisk er samlet i ét selskab. Et sådant selskab skal således holde de forskellige forsyningsarter økonomisk adskilt.

De udgifter, som måtte være nødvendige for vand- eller spildevandsforsyningsvirksomhedens eller